

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

P.H.A. van Waaij (VVD) en R.M.L. Nelisse (VVD)

[(d.d. 17 juli 2020)]

Nummer

3641

Onderwerp

Uitvoering POP3 subsidies

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De Provincie Zuid-Holland tracht, door inzet op ondersteuning van innovatie in de (grondgebonden) landbouw, kennis op te halen en te kunnen delen. Hiervoor wordt in de periode 2014-2020 een programma in het kader van Plattelands Ontwikkeling gebruikt (POP-3).

Uit het werkveld ontvangt de VVD-fractie berichten dat de ondersteuning (in de vorm van subsidie-toezegging dan wel de betaalbaarstelling) te wensen over laat. Naast de bijgevoegde opsomming van de Stichting HWodKa, komen vergelijkbare geluiden van Delphy ("Vruchtbare Kringlopen") en een samenwerkingsverband met o.a. Frank Franzen ("Groene Groei"; Goeree Overflakkee).

In de Jaarstukken 2019 werd door uw College met betrekking tot het Plattelands Ontwikkelings-programma 2014-2020 Zuid-Holland (Subsidieregeling 1.6.69) gemeld dat de uitvoering van het Programma problemen kent, terwijl ook uit de Jaarstukken 2018 een vertraging in deze POP3 subsidieregeling waar te nemen viel.

Uit het Jaarverslag 2019, pagina 200, tabel programma 1:

"De redenen waarom de gelden nog niet helemaal benut worden, zijn deels dat niet alle aanvragen voldoende scoren om in aanmerking te komen voor subsidie. Verder zorgen lange behandelzeiten en interpretatiekwesties met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en een capaciteitstekort bij laatstgenoemde voor een vertraging in het uitputtingsproces, waardoor er nog een hoog bedrag in onderhanden werk staat en niet alle aanvragen gehonoreerd zullen worden."

De VVD-fractie maakt zich, met de initiatiefnemers en ontwikkelaars, zorgen over de stagnatie in de uitvoering van deze innovatieve programma's, temeer daar het uitblijven van subsidiegelden veelal leidt tot stagnatie en zelfs stopzetting van deze initiatieven, waardoor de gevraagde innovatie en kennisdeling uitblijft.

1. *Herkent het College zich in de geschetste beelden van de Stichting HWodKa en anderen, ten aanzien van de stagnatie in uitvoering van de subsidieregeling(en) 1.6.69 (sub), in samenhang met de door het College omschreven vertragingen in de Jaarstukken? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Wij herkennen de geschetste situatie gedeeltelijk. Sinds de start van het POP3 in 2015 is aan ruim 250 bedrijven en instellingen een POP3 subsidie verleend. Hoewel bij vrijwel elke POP3 subsidie de aanvrager om aanvullende informatie gevraagd moest worden, zijn de door de stichting geschetste beelden niet van toepassing op alle POP3 subsidies.

Op de POP3 subsidieregeling is naast onze eigen provinciale Uitvoeringsregeling POP-3 Zuid-Holland, ook Europese regelgeving van toepassing. Met name door de Europese regelgeving is de POP3 subsidieregeling voor aanvragers geen gemakkelijke subsidieregeling. De administratieve last is groot voor de aanvrager. Zo moet bij de subsidieaanvraag per activiteit per kostenpost onderbouwd worden dat de kosten noodzakelijk en redelijk zijn. Dat de kosten redelijk zijn kan onderbouwd worden met offertes of op basis van concrete gegevens van eerdere vergelijkbare activiteiten. Met name bij innovatieprojecten blijkt dit lastig. Zonder de onderbouwing dat kosten noodzakelijk en redelijk zijn, komen de kosten niet voor subsidie in aanmerking en worden die kosten dus afgewezen. Dit laatste willen we zoveel mogelijk voorkomen en stellen daarom aanvragers meerdere malen in de gelegenheid om de onderbouwing aan te leveren. Dit betekent evenwel dat de doorlooptijd van de behandeling van de subsidieaanvraag (steeds) langer wordt.

In geval van een audit achteraf door de auditor wordt geconstateerd dat de onderbouwing onvoldoende is dat kosten redelijk en passend zijn, moet de verleende subsidie gedeeltelijk of zelfs geheel worden teruggevorderd bij de aanvrager. Dit vinden wij, met name in het belang van de aanvrager, onwenselijk. Een bevinding van een auditor heeft niet alleen gevolgen voor de subsidieontvanger maar ook voor de lidstaat Nederland en voor de provincie Zuid-Holland. Zo heeft in het verleden een bevinding over een subsidie van € 20.000,- geleid tot een voorgestelde financiële correctie van € 1.400.000,-. Een dergelijke correctie komt voor rekening van de provincie.

In de bij de vragen gevoegde opsomming van de stichting wordt de procedure rond de subsidieaanvraag van het project "Robotisering voor het ontlasten van de bodem" geschetst. Ook die procedure duurde lang. Bijzonderheid bij deze subsidieaanvraag was dat de vereiste samenwerkingsovereenkomst niet aan de voorwaarden voldeed. De gevraagde subsidie had om die reden geweigerd kunnen worden. Dat vinden wij echter niet wenselijk, omdat dan een weigering niet bijdraagt aan de innovatie van de grondgebonden landbouw.

2. *Is het College bereid om te onderzoeken of op korte termijn verbetering van de uitvoering van de subsidieregeling(en) 1.6.69 (sub) realiseerbaar is en Provinciale Staten over te nemen stappen te informeren?*

Antwoord

Op de POP3 subsidies is naast onze eigen provinciale subsidieregeling ook Europese regelgeving van toepassing. Deze Europese regelgeving kan niet terzijde worden geschoven. Het niet correct naleven van de Europese regelgeving kan leiden tot sancties en correcties voor de subsidieontvanger en voor de provincie.

Door de Europese regelgeving in acht te nemen kan er een beroep worden gedaan op de middelen uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). Wanneer de Europese regelgeving niet in acht wordt genomen kan geen aanspraak gemaakt worden op de middelen uit het ELFPO. Voor het stimuleren duurzame innovaties in de landbouw is dan 50% minder budget beschikbaar en blijft Europees geld onbenut waardoor het terugvloeit naar de EU.

Om aanvragers te ondersteunen, bieden wij actief aan aanvragers aan om een subsidie- of betaalaanvraag vooraf in concept aan ons voor te leggen. Wij kunnen dan vooraf meekijken of de aanvraag volledig is en of de onderbouwing van de kosten volledig is. Ook kijken we of de betaalaanvraag geen kosten bevat die niet subsidiabel zijn, dit om eventuele door Europa voorgeschreven sancties te voorkomen. De praktijk leert dat wanneer aanvragers vooraf een concept voorleggen, de behandeltermijn van de aanvraag aanzienlijk korter is. Het is echter aan de aanvragers om van deze mogelijkheid gebruik te maken.

De administratieve last is vanaf het begin van de POP3- periode landelijk een onderwerp van gesprek. Samen met de andere provincies, RVO en het ministerie van LNV zijn we voortdurend op zoek naar mogelijkheden om, binnen de Europese kaders, de uitvoering van het POP3 zo efficiënt mogelijk te maken.

Voor de komende periode van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (waar het POP onder valt) dringen wij samen met de andere provincies en het Rijk er bij de Europese Commissie op aan om de gelddruk te verminderen. In de voorstellen van de Europese Commissie, lijkt daar gehoor aan te worden gegeven. De voorstellen gaan uit van controle op de output en niet meer op compliance.

3. *Indien de verbetering van de uitvoering nog, of ten dele wordt tegengehouden door de in de Jaarstukken 2019 genoemde "lange behandel tijden en interpretatiekwes ties met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en een capaciteitstekort bij laatstgenoemde", is het College dan vervolgens bereid om te onderzoeken in hoeverre de samenwerking met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland zover valt te optimaliseren, dat interpretatieverschillen en onderbezetting (ongeacht bij welk onderdeel van deze samenwerking) geen significante rol meer kunnen spelen in de uitvoering van de subsidieregeling(en) 1.6.69 (sub) en Provinciale Staten over de te nemen stappen te informeren? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De samenwerking met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is intensief en goed, waarbij voortdurend gezocht wordt naar verdere verbetering. Zo worden mogelijke interpretatieverschillen vroegtijdig herkend, besproken en opgelost. Samen met RVO wordt continu gewerkt aan een optimale inzet van de beschikbare capaciteit, om te voorkomen dat de behandeling van een aanvraag stil komt te liggen. Hiervoor zijn we echter voor een groot deel afhankelijk van de aanvrager. Zoals bij de vragen 1 en 2 al is aangegeven, hangt de lange behandelduur van aanvragen samen met de onderbouwing per kostenpost dat die redelijk en passend is. Het is aan die aanvrager om die onderbouwing aan te leveren. Wanneer de aanvrager gebruikt maakt van de mogelijkheid om een aanvraag in concept voor te leggen, is het de ervaring dat de behandeltermijn verkort wordt.

4. *Is het College bereid om voor bestaande (en toekomstige) subsidieregelingen waarvoor samengewerkt dient te worden met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, te onderzoeken of deze -strikt genomen- binnen de Provinciale Organisatie dienen te worden uitgevoerd, of -al dan niet beter- bij de RVO ondergebracht zouden kunnen worden, en vervolgens dit onderzoek en de daarbij horende analyse van kosten/baten en een eventueel daaruit volgende opzet aan Provinciale Staten te doen toekomen?*

Antwoord

De wijze waarop het POP3 wordt uitgevoerd verschilt tussen de provincies. Er zijn 5 provincies die de volledige uitvoering van het POP3 aan RVO hebben gemandateerd en er zijn 7 provincies die het POP3 zelf uitvoeren. Ook bij de 5 provincies die de volledige uitvoering van het POP3 aan RVO hebben gemandateerd, verloopt de uitvoering niet probleemloos. Ook bij die provincies moeten aanvragers (soms herhaaldelijk) verzocht worden om nadere onderbouwing, waardoor de behandeltermijnen oplopen.

